NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

VERICA TRSTENJAK

prednesené 11. septembra 2008 [1]

I — Úvod

1. V prejednávanej veci má Súdny dvor rozhodnúť o odvolaní, ktoré podal bývalý poslanec Európskeho parlamentu Koldo Gorostiaga Atxalandabaso (ďalej len „odvolateľ“) proti uzneseniu Súdu prvého stupňa z 24. apríla 2007 vo veci T-132/06, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament [2].

2. Súd prvého stupňa v tomto uznesení zamietol žalobu odvolateľa o neplatnosť rozhodnutia generálneho tajomníka Európskeho parlamentu z 22. marca 2006, ktorým malo byť upravené vrátenie neoprávnene vyplatených poslaneckých príspevkov.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Uznesenie Súdneho dvora z 24. apríla 2007, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament (T-132/06).

II — Právny rámec

3. Článok 27 pravidiel o výplate príspevkov a úhrade nákladov pre poslancov Európskeho parlamentu (ďalej len „pravidlá VPÚN“) okrem iného stanovuje:

„2. Každý poslanec, ktorý sa domnieva, že tieto pravidlá boli použité nesprávne, môže sa písomne obrátiť na generálneho tajomníka. Ak nedôjde k dohode medzi poslancom a generálnym tajomníkom, vec sa postúpi kvestorom, ktorí rozhodnú po porade s generálnym tajomníkom. Kvestori sa tiež môžu poradiť s predsedom parlamentu a/alebo predsedníctvom.

3. Ak sa generálny tajomník po porade s kvestormi presvedčí, že sumy, vo forme príspevkov podľa týchto pravidiel, boli vypla-

tené v prospech poslancov Európskeho parlamentu neoprávnene, dá pokyny na získanie týchto súm späť od príslušného poslanca.

4. Vo výnimočných prípadoch a na návrh generálneho tajomníka po porade s kvestormi, môže predsedníctvo v zmysle čl. 73 rozpočtového nariadenia a jeho vykonávacích predpisov, poveriť generálneho tajomníka dočasným pozastavením vyplácania príspevkov až do doby, kým poslanec nevráti neoprávnené vyplatené príspevky.

Predsedníctvo rozhoduje s náležitým ohľadom na efektívny výkon mandátu poslanca a na dobré fungovanie Parlamentu a pred prijatím rozhodnutia vypočuje dotknutého poslanca.“

4. Článok 71 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) c. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (ďalej len „rozpočtové nariadenie“) [3] uvádza:

„Vlastné zdroje sprístupnené Komisii a každá pohľadávka, o ktorej sa zistí, že je oprávnená,

3 — Ú. v. ES L 248, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 74.

má stanovenú výšku a je splatná, sa musí riešiť povolením na vymáhanie pohľadávok predloženým účtovníkovi, po ktorom nasleduje odoslanie oznámenia o dlhu dlžníkovi. Obidva dokumenty vypracuje zodpovedný povoľujúci úradník.“

5. Článok 73 ods. 1 rozpočtového nariadenia znie:

„Účtovník koná na základe povolení na vymáhanie pohľadávok, ktoré riadne vydal zodpovedný povoľujúci úradník. Vykoná hĺbkový audit, aby sa ubezpečil, že spoločenstvá dostávajú svoje príjmy a presvedčil sa, že ich práva sú zaručené.

Účtovník vymáha sumy tak, že ich započíta vo vzťahu k rovnocenným pohľadávkam, ktoré majú spoločenstvá voči každému dlžníkovi, ktorý má sám voči spoločenstvám pohľadávku, ktorá je oprávnená, má stanovenú výšku a je splatná.“

6. Článok 83 nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 z 23. decembra 2002, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie rozpočtového nariadenia [4], znie:

„Účtovník je povinný kedykoľvek, po informovaní zodpovedného povoľujúceho úradníka a dlžníka, vymáhať stanovené pohľadávky vo forme náhrady v prípadoch, keď aj dlžník má pohľadávku voči spoločenstvám, ktorá je istá, má pevne stanovenú výšku a je splatná s ohľadom na sumu stanovenú platobným príkazom.“

III — Skutkový stav a konanie

A — *Skutočnosti predchádzajúce sporu*

7. Článok 5 vnútorných pravidiel o vykonaní rozpočtu Európskeho parlamentu prijatých predsedníctvom 4. decembra 2000 stanovuje:

„3. Rozhodnutím o poverení prijatým inštitúciou zastúpenou jej predsedom bol generálny tajomník určený ako hlavný povoľujúci úradník.

4. Hlavný povoľujúci úradník poveruje zástupcov povoľujúceho úradníka delegovaním. Zástupcovia povoľujúceho úradníka poverujú svojich zástupcov subdelegovaním.“ [*neoficiálny preklad*]

8. Odvolateľ je bývalým poslancom Európskeho parlamentu, ktorý svoj mandát vykonával počas piateho volebného obdobia (1999 až 2004). Listom z 26. novembra generálny tajomník Európskeho parlamentu konštatoval, že odvolateľ dlží Európskemu parlamentu vzhľadom na chýbajúce doklady využitia rôznych poslaneckých príspevkov sumu 176 516 eur. Časť tohto dlhu už bola od roku 2002 vrátená.

9. Generálny tajomník rozhodnutím z 24. februára 2004 rozhodol, že časť denných príspevkov a všeobecných príspevkov na náklady bude prostredníctvom započítania zrazená na účely vymoženia zostávajúcej dlžnej sumy vo výške 118 360,18 eura. Rozhodnutie ďalej stanovilo, že v prípade skončenia mandátu odvolateľa

4 — Ú. v. ES L 357, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 145.

budú až do splatenia jeho dlhu voči Európskemu parlamentu zrazené prechodný príspevok súvisiaci so skončením mandátu a všetky ďalšie platby, na ktoré má poslanec nárok.

10. Dňa 20. apríla 2004 podal odvolateľ na Súde prvého stupňa žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z 24. februára 2004. Na podporu svojho návrhu na zrušenie rozhodnutia uviedol osem žalobných dôvodov.

11. Súd prvého stupňa rozsudkom z 22. decembra 2005 vo veci T-146/04, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament [5], vyhlásil rozhodnutie z 24. februára 2004 za čiastočne neplatné. Súd prvého stupňa v bode 84 uvedeného rozsudku konštatoval, že podstatu napadnutého rozhodnutia tvoria dve roviny, po prvé určenie generálnym tajomníkom, že sumy v ňom uvedené sa neoprávnene vyplatili žalobcovi a treba ich vymáhať, a po druhé rozhodnutie o tom, že sa pristúpi k vymáhaniu započítaním vo vzťahu k príspevkom, ktoré sa majú vyplatiť žalobcovi. Po preskúmaní druhej časti prvého žalobného dôvodu, ktorá sa týkala len legálnosti druhej časti napadnutého rozhodnutia, Súd prvého stupňa konštatoval, že toto rozhodnutie treba zrušiť v rozsahu, v akom stanovuje, že vymáhanie pohľadávky voči žalobcovi sa vykoná započítaním. Súd prvého stupňa toto rozhodnutie odôvodnil porušením postupu stanoveného v článku 27 ods. 4 pravidiel VPÚN, lebo generálny tajomník nemal právomoc rozhodnúť o dotknutom započítaní bez poverenia predsedníctva.

12. Prvé dva body výroku tohto rozsudku znejú:

„1. Rozhodnutie generálneho tajomníka Európskeho parlamentu z 24. februára 2004 o vymáhaní peňažných súm vyplatených žalobcovi na parlamentné náklady a príspevky sa ruší v časti, v ktorej stanovuje, že vymáhanie pohľadávky voči žalobcovi sa vykoná započítaním.

2. Žaloba sa v zostávajúcej časti zamieta.“

13. Žiadny z účastníkov konania nepodal proti tomuto rozsudku odvolanie.

5 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. decembra 2005, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament, T-146/04, Zb. s. II-5989.

14. Rozhodnutím z 1. februára 2006 poverilo predsedníctvo generálneho tajomníka na základe článku 27 ods. 4 pravidiel VPÚN vymáhaním neoprávnene vyplatených súm.

15. Dňa 22. marca 2006 prijal generálny tajomník nové rozhodnutie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) proti odvolateľovi, ktorým bolo obnovené konanie o vymáhaní pohľadávky voči nemu, čím sa mala napraviť procesná vada spočívajúca v chýbajúcom poverení v súlade s požiadavkami rozsudku z 22. decembra 2005.

16. V napadnutom rozhodnutí prihliadol generálny tajomník tak k rozsudku z 22. decembra 2005, ako aj k rozhodnutiu predsedníctva z 1. februára 2006. Odkázal aj hlavné fázy konania, ktoré viedlo k zisteniu dlhu vo výške 118 360,18 eura, a poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie bolo prijaté na účely splnenia povinností vyplývajúcich z rozsudku z 22. decembra 2005.

17. Podľa bodu 1 výrokovej časti napadnutého rozhodnutia bol účtovník Parlamentu na základe článku 73 rozpočtového nariadenia poverený vymáhaním pohľadávky vo výške 118 360,18 eura. Body 1 a 2 upresňujú, že vymáhanie započítaním vo vzťahu k rôznym príspevkom a ďalším platbám, na ktoré má odvolateľ nárok, možno vykonať.

B — *Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnuté uznesenie*

18. Odvolateľ návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. mája 2006 podal žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z 22. marca 2006. Touto žalobou navrhoval zrušiť napadnuté rozhodnutie a zaviazať Parlament na náhradu trov konania.

19. Odvolateľ opieral svoju žalobu o jedenásť žalobných dôvodov, ktoré boli Súdom prvého stupňa všetky zamietnuté. Napadnutým uznesením zamietol Súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu a zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

20. Nižšie sa budú spomínať len tie časti napadnutého uznesenia, na ktoré sa vzťahuje prejednávané odvolanie.

21. Odvolateľ vo svojom prvom žalobnom dôvode tvrdil, že došlo k porušeniu zásady právnej sily rozhodnutej veci, lebo podľa jeho názoru nebola náprava konania na vymáhanie možná, keďže Súd prvého stupňa vyhlásil rozhodnutie z 24. februára 2004 za neplatné z dôvodu porušenia kompetenčných pravidiel. Ničotnosť tohto právneho aktu teda vylučuje jeho nápravu.

22. K tomu Súd prvého stupňa v bode 30 napadnutého uznesenia uviedol, že generálny tajomník podľa pravidla obsiahnutého v článku 27 ods. 4 pravidiel VPÚN, ako je vyložené v bodoch 86 až 97 rozsudku, smel prijať sporné rozhodnutie z 22. marca 2006 po tom, ako ho predsedníctvo poverilo vymáhaním pohľadávky. Súd prvého stupňa ďalej v bode 32 napadnutého uznesenia uviedol, že hoci zrážka sumy 40 398,80 eura po rozsudku stratila svoj právny základ, nemohlo to viesť k zániku pohľadávky Parlamentu voči odvolateľovi vo výške 118 360,18 eura, lebo otázka týkajúca sa tejto sumy, teda či možno vymáhanie vykonať započítaním, je inou otázkou.

23. V dôsledku toho Súd prvého stupňa zamietol prvý žalobný dôvod ako zjavne nedôvodný.

24. Svojím tretím žalobným dôvodom sa odvolateľ odvolával na prípad vyššej moci, aby vysvetlil nemožnosť predložiť doklady pre niektoré výdavky.

25. Súd prvého stupňa odmietol tento žalobný dôvod ako zjavne neprípustný, lebo podľa jeho názoru nemohlo toto tvrdenie spochybniť právoplatnosť rozsudku z 22. decembra 2005.

26. Svojím siedmym žalobným dôvodom odvolateľ namietal, že mu nebolo oznámené rozhodnutie predsedníctva z 1. februára 2006. Odvolateľ sa domnieval, že Európsky parlament porušil článok 20 Európskeho kódexu správneho úradného postupu, ktorý stanovuje povinnosť oznamovať tie rozhodnutia, ktoré majú vplyv na práva alebo záujmy jednotlivcov.

27. Súd prvého stupňa tento žalobný dôvod zamietol ako zjavne nedôvodný s odkazom na právne nezáväzný charakter kódexu.

C — *Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania*

28. Odvolateľ podal 2. júla 2007 prejednávané odvolanie, ktoré bolo zapísané do registra kancelárie Súdneho dvora 5. júla 2007 a v ktorom navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil uznesenie Súdu prvého stupňa z 24. apríla 2007 vo veci T-132/06,

— s konečnou platnosťou rozhodol vo veci,

— zrušil rozhodnutie generálneho tajomníka Európskeho parlamentu z 22. marca 2006, ktorým sa žalobcovi ukladá povinnosť vrátiť sumu 118 360,18 eura a ktorým sú zrazené rôzne príspevky, ktoré Európsky parlament dlží žalobcovi,

— zaviazal odporcu v konaní o odvolaní na náhradu trov konania.

29. Európsky parlament predložil 18. septembra 2007 vyjadrenie k odvolaniu, v ktorom navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie v celom rozsahu ako nedôvodné,

— zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

30. Predseda Súdneho dvora uznesením z 12. októbra 2007 konštatoval, že predloženie repliky nie je nevyhnutné.

31. Po písomnej časti konania boli ústne pripomienky účastníkov konania vypočuté na pojednávaní 5. júna 2008.

D — *Odvolacie dôvody a tvrdenia účastníkov konania*

32. Odvolateľ uvádza proti napadnutému uzneseniu šesť odvolacích dôvodov.

33. Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľ vytýka použitie článku 111 rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ktorým bol zbavený práva na spravodlivé súdne konanie, keďže nebol pred Súdom prvého stupňa vopred vypočutý a nemohol ani odpovedať na tvrdenia Parlamentu. Odvolateľ ďalej Súdu prvého stupňa vytýka, že tým, že ho vopred neinformoval o svojom úmysle rozhodnúť uznesením, ho zbavil možnosti toto rozhodnutie napadnúť. Súd prvého stupňa tak podľa odvolateľa porušil jeho práva na obranu, zásadu kontradiktórnosti konania a právo na spravodlivé súdne konanie.

34. Parlament odpovedá, že Súd prvého stupňa správne použil článok 111 rokovacieho poriadku a že neporušil práva odvolateľa na obranu.

35. Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľ tvrdí, že došlo k porušeniu zásady nestrannosti, lebo o oboch po sebe idúcich žalobách, ktoré odvolateľ podal vo veciach T-146/04 a T-132/06, a v ktorých bol vydaný rozsudok z 22. decembra 2005, resp. uznesenie z 24. apríla 2007, rozhodovali vo veci samej tí istí sudcovia. Vyššie uvedená zásada pritom vyžaduje, aby ten istý sudca nerozhodoval ani v rovnakej súdnej inštancii o veci, ktorá je založená na skutkovom stave, ktorý je totožný so skutkovým stavom vo veci, o ktorej už skôr rozhodol, alebo ktorý s ním má dostatočnú spojitosť.

36. Parlament namieta, že tvrdenie odvolateľa nemá žiadny základ a nenachádza žiadnu oporu v judikatúre súdov Spoločenstva. Okrem toho išlo vo veci, v ktorej bolo vydané napadnuté uznesenie, o otázku, či Parlament splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z rozsudku z 22. decembra 2005. Podľa názoru Parlamentu teda nemožno mať právne výhrady voči okolnosti, že v oboch veciach rozhodovali tí istí sudcovia.

37. Svojím tretím odvolacím dôvodom odvolateľ tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne posúdil dosah rozsudku z 22. decembra 2005. Vzhľadom na to, že rozhodnutie generálneho tajomníka Parlamentu z 24. februára 2004 bolo z dôvodu nepríslušnosti zrušené, nemal totiž odvolateľ žiadny dôvod podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Súdny dvor, lebo konštatovanie nepríslušnosti Súdom prvého stupňa so sebou nesie ničotnosť rozhodnutia postihnutého touto vadou.

38. Parlament namieta, že Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie generálneho tajomníka Parlamentu z 24. februára 2004 len čiastočne, v rozsahu, v akom nariaďovalo vymáhanie žalobcom dlhovaných súm prostredníctvom započítania.

39. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľ Súdu prvého stupňa vytýka, že systematicky odmieta zohľadniť argumenty, ktoré odvolateľ predniesol, aby dosiahol zrušenie rozhodnutia generálneho tajomníka Parlamentu z 22. marca 2006. Posledné uvedené rozhodnutie je totiž novým rozhodnutím, ktoré sa líši od rozhodnutia z 24. februára 2004, a Súd prvého stupňa bol preto povinný skúmať vecné aj formálne žalobné dôvody, ktoré odvolateľ uviedol na účely napadnutia tohto rozhodnutia.

40. Parlament toto tvrdenie odmieta a pripomína, že Súd prvého stupňa v rozsudku z 22. decembra 2005 súhlasil s názorom Parlamentu, že peňažné sumy boli vyplatené neoprávnene. V dôsledku toho mohlo byť rozhodnutie z 24. februára 2004 napravené.

41. Svojím piatym odvolacím dôvodom odvolateľ Súdu prvého stupňa vytýka, že odmietol skúmať žalobný dôvod opierajúci sa o prípad vyššej moci, aj napriek tomu, že takýto žalobný dôvod nebol v žalobe proti rozhodnutiu z 24. februára 2004 uvedený. Jeho odvolanie sa naopak opiera o skutočnosti, ku ktorým došlo až po vydaní dotknutého rozhodnutia.

42. Parlament poukazuje na to, že žalobca už uviedol v zásade rovnaký žalobný dôvod v konaní, v ktorom bol vydaný rozsudok z 22. decembra 2005, a že Súd prvého stupňa preto tento žalobný dôvod zamietol oprávnene. V každom prípade došlo ku skutočnostiam, ktoré žalobca uvádza, aby preukázal existenciu prípadu vyššej moci, až po vydaní rozhodnutia z 22. marca 2006, a preto nemôžu viesť k jeho zrušeniu.

43. Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľ Súdu prvého stupňa vytýka, že neoprávnene odmietol preskúmať, či Parlament porušil zásadu riadnej správy vecí verejných zakotvenú v článku 41 Charty základných práv Európskej únie a v novom Kódexe správneho úradného postupu vydanom Parlamentom 6. decembra 2001. S ohľadom na to odvolateľ pripomína, že vyššie uvedená zásada patrí medzi základné právne zásady, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zaisťuje.

44. Parlament odpovedá, že Súd prvého stupňa sa obmedzil na konštatovanie, že uvedený text nemá povahu právneho aktu, a jeho použiteľnosť bola teda oprávnene odmietnutá.

IV — Právne posúdenie

A — *Preskúmanie odvolacích dôvodov*

1. Prvý odvolací dôvod: porušenie práva na spravodlivé súdne konanie

45. Podľa článku 58 štatútu Súdneho dvora sa môže odvolanie zakladať len na procesných nedostatkoch, ktoré sa nepriaznivo dotýka záujmov odvolávajúceho sa. Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľ v zásade Súdu prvého stupňa vytýka, že použil článok 111 svojho rokovacieho poriadku, čo považuje za protiprávne v rozsahu, akým mu bolo upreté právo na spravodlivé súdne konanie.

46. Odvolateľ tak namieta procesný nedostatok, ktorým boli údajne nepriaznivo dotknuté jeho záujmy a práva. Tento odvolací dôvod je teda prípustný. Ďalej je potrebné skúmať, či je táto výhrada aj dôvodná, teda či Súd prvého stupňa nesprávne použil článok 111 svojho rokovacieho poriadku.

47. Podľa článku 111 svojho rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa bez ďalšieho konania rozhodnúť odôvodneným uznesením, ak je zjavne nepríslušný rozhodnúť o návrhu, alebo ak je návrh zjavne neprípustný, alebo ak mu zjavne chýba akýkoľvek právny základ. Také uznesenie môže byť prijaté v ktoromkoľvek štádiu konania aj bez návrhu, pričom účastníci konania nemusia byť k tejto možnosti vypočutí [6]. Toto procesné ustanovenie priznáva Súdu prvého stupňa z právneho hľadiska voľnú úvahu tak vo vzťahu k vyššie uvedeným právnym podmienkam, ako aj pokiaľ ide o možnosť rozhodnúť uznesením. Toto ustanovenie však Súdu prvého stupňa zároveň ukladá povinnosť, aby svoje rozhodnutie vždy odôvodnil.

48. Podľa ustálenej judikatúry Súdu prvého stupňa platí, že Súd prvého stupňa môže rozhodnúť uznesením podľa tohto ustanovenia napríklad vtedy, ak považuje údaje vyplývajúce zo spisu za dostatočné na to, aby mohol v prejednávanej veci rozhodnúť [7]. To bol aj prípad prejednávanej veci, ako výslovne vyplýva z bodu 23 napadnutého uznesenia. Súd prvého stupňa sa jednak domnieval, že má k dispozícii všetky informácie nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, takže nariadenie pojednávania bolo zbytočné. Okrem toho bol Súd prvého stupňa po posúdení tvrdených skutočností presvedčený, že žalobu treba odmietnuť ako zjavne neprípustnú a zamietnuť ako čiastočne nedôvodnú. Použitie článku 111 rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa ako procesnej normy teda v prejednávanej veci nemožno právne napadnúť.

49. Odvolateľ okrem toho presvedčivo nevysvetľuje, do akej miery mu bolo upreté právo uviesť vlastné tvrdenia, ktoré nemohol predložiť už písomne. Odvolateľ najmä dlží vysvetlenie, na ktoré argumenty Parlamentu by v rámci kontradiktórneho konania chcel reagovať.

50. Prvý odvolací dôvod preto treba zamietnuť ako nedôvodný.

2. Druhý odvolací dôvod: porušenie práva na nestranný súd

51. Preskúmanie odvolateľom vytýkaného porušenia zásady sudcovskej nestrannosti

6 — V tomto zmysle RENGELING, H.-W., MIDDEKE, A., GELLERMANN, M.: *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*. München 2003, s. 463, § 26, bod 18; LENAERTS, K., ARTS, D., MASLIS, I.: *Procedural Law of the European Union*. 2. vyd., London 2006, s. 577, bod 24-112.

7 — Uznesenia Súdu prvého stupňa z 9. júla 1991, Minic/Dvor audítorov, T-48/91, Zb. s. II-479, bod 11, a z 8. decembra 1999, Euro-Lex European Law Expertise GmbH/ÚHVT, T-79/99, Zb. s. II-3555, bod 10.

v rámci prvostupňového konania vyžaduje najskôr niektoré upresnenia skutkovej povahy.

52. Odvolateľ tvrdí, že o oboch žalobách, ktoré podal vo veciach T-146/04 a T-132/06, rozhodovali tí istí sudcovia. To je však pravda len v tom rozsahu, že všetci členovia druhej komory Súdu prvého stupňa, ktorí rozhodovali vo veci T-132/06, rozhodovali tiež vo veci T-146/04, ktorá bola pridelená druhej rozšírenej komore. Naopak dvaja sudcovia rozhodujúci vo veci T-146/04 nerozhodovali vo veci T-132/06. Odvolateľ ďalej správne uvádza, že v sporných veciach zastávali tí istí sudcovia funkcie predsedu komory a sudcu spravodajcu.

53. Táto okolnosť stačí z pohľadu odvolateľa na to, aby bolo možné konštatovať porušenie práva na spravodlivé súdne konanie uskutočňované nestranným súdom, ktoré je zakotvené v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDĽP“) a v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta základných práv“). Podľa názoru odvolateľa vyššie uvedená zásada vyžaduje, aby ten istý sudca sám v rovnakej súdnej inštancii nerozhodoval vo veci, ktorá vychádza zo skutkového stavu, ktorý je totožný so skutkovým stavom vo veci, o ktorej rozhodoval skôr, alebo s ním má dostatočnú spojitosť.

54. K tomu treba najskôr uviesť, že Spoločenstvo ešte k EDĽP nepristúpilo [8], čo z právnych dôvodov vylučuje priame použitie ustanovení tohto medzinárodného dohovoru v právnom poriadku Spoločenstva [9]. Jednako však podľa ustálenej judikatúry základné práva patria

8 — Ešte vo svojom stanovisku 2/94 z 28. marca 1996 (Zb. s. I-1759) dospel Súdny dvor k záveru, že Spoločenstvo vzhľadom na vtedajší stav práva Spoločenstva ešte nemá právomoc pristúpiť k EDĽP. Európska únia sa však nachádza vo fáze vytvárania právnych podmienok pre pristúpenie. Napríklad článok I-9 ods. 2 Zmluvy o Ústave pre Európu (2004/C 310/01) také pristúpenie k EDĽP predpokladal. Toto splnomocnenie bolo teraz prevzaté do článku 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii v znení Lisabonskej zmluvy (Ú. v. EÚ C 115, s. 1). Dodatkový protokol 14 k EDĽP z 13. mája 2004, ktorý primárne obsahuje ustanovenia upravujúce reformu Európskeho súdu pre ľudské práva, zasa v článku 17 stanovuje, že článok 59 EDĽP sa má doplniť o túto vetu: „Európska únia môže pristúpiť k tomuto dohovoru“.

9 — Spoločenstvo má podľa článku 281 ES vlastnú právnu subjektivitu a ako subjekt medzinárodného práva verejného je z pohľadu medzinárodných zmlúv v zásade viazané iba medzinárodnými zmluvami, ktoré ratifikovalo. Článok 300 ods. 7 ES upravuje účinok týchto zmlúv v rámci Spoločenstva, keď orgány Spoločenstva a členské štáty zaväzuje vykonávať a dodržiavať zmluvy uzavreté Spoločenstvom. Zmluvy uzavreté Spoločenstvom vzniknuté riadne v súlade s požiadavkami primárneho práva sú podľa ustálenej judikatúry „nerozdielnou súčasťou právneho poriadku Spoločenstva“. Podmienkou a rozhodujúcim okamihom pre platnosť práva medzinárodných zmlúv v rámci Spoločenstva je vstup príslušnej zmluvy do platnosti, teda jej medzinárodnoprávna záväznosť pre Spoločenstvo [pozri rozsudky z 30. apríla 1974, Haegeman (181/73, Zb. s. 449, bod 5); z 26. októbra 1982, Kupferberg (104/81, Zb. s. 3641, body 11 až 13); z 11. septembra 2003, Komisia/Rada (C-211/01, Zb. s. I-8913, bod 57)]. LENAERTS, K., VAN NUFFEL, P.: *Constitutional Law of the European Union*. 2. vyd., London 2005, s. 740, bod 17-092, vychádzajú tiež z vstupu dohody uzavretej Spoločenstvom do platnosti. Poukazujú však na to, že aj dohoda uzavretá členskými štátmi môže byť pre Spoločenstvo záväzná, a to pokiaľ sa Spoločenstvo zaviaže vykonávať svoje právomoci v súlade s touto dohodou. Odkazujú pritom na Ženevský dohovor z 28. júla 1951 a Protokol z 31. januára 1967 o postavení utečencov, spomínané v článku 63 ods. 1 ES, nehovoria však o EDĽP. Ďalej sa Rada Európskej únie a Rada Európy vo svojom spoločnom vyhlásení z 10. — 11. mája 2007 síce dohodli na spolupráci v oblasti legislatívy, zároveň však zdôraznili svoju rozhodovaciu autonómiu.

k všeobecným právnym zásadám, ktorých dodržiavanie má Súdny dvor zaisťovať. [10] Súdny dvor pritom vychádza z ústavných tradícií členských štátov, ako aj z poznatkov, ktoré poskytujú medzinárodnoprávne nástroje týkajúce sa ochrany ľudských práv, na ktorých tvorbe členské štáty spolupracovali alebo ku ktorým pristúpili. V tejto súvislosti má EDĽP osobitný význam. [11]

55. Táto judikatúra bola v priebehu ďalšieho vývoja európskeho integračného procesu zakotvená v článku 6 ods. 2 EÚ. Podľa tohto ustanovenia Únia rešpektuje základné ľudské práva, ktoré zaručuje EDĽP podpísaný v Ríme 4. novembra 1950, a tie, ktoré vyplývajú z ústavných tradícií členských štátov ako základné princípy práva Spoločenstva.

56. Pre preskúmanie druhého odvolacieho dôvodu je rozhodujúca úprava v článku 6 ods. 1 EDĽP, podľa ktorej má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Toto základné právo bolo v podobnom duchu zakotvené v článku 47 Charty základných práv.

57. Z oboch týchto ustanovení je zjavné, že právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré je v týchto ustanoveniach zakotvené a uznané judikatúrou Súdneho dvora [12], nevyhnutne zahŕňa záruku nezávislého a nestranného súdu. To bolo naposledy potvrdené rozsudkom Súdneho dvora z 1. júla 2008, Chronopost a UFEX/Komisia (C-341/06 P a C-342/06 P) [13] v súvislosti s otázkou týkajúcou sa vnútroštátnych požiadaviek na zloženie senátu, pričom Súdny dvor označil vyššie uvedené záruky za „základný kameň práva na spravodlivé súdne konanie“, ktorého dodržiavanie musí Súdny dvor skúmať z úradnej povinnosti, akonáhle sa vytýka porušenie uvedeného práva a vznesená výhrada nie je na prvý pohľad zjavne neodôvodnená [14].

10 — Pozri stanovisko 2/94, už citované v poznámke pod čiarou 8, bod 33, ako aj rozsudky z 12. novembra 1969, Stauder, 26/69, Zb. s. 419, bod 7; z 12. júla 1957, Algera, 7/56, 3/57, 7/57, Zb. s. 82, 117, a z 29. mája 1997, Kremzow, C-299/95, Zb. s. I-2629, bod 14.

11 — Pozri napr. rozsudky Stauder, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 7; zo 14. mája 1974, Nold, 4/73, Zb. s. 491; z 13. decembra 1979, Hauer, 44/79, Zb. s. 3727, bod 15; z 15. mája 1986, Johnston, 222/84, Zb. s. 1651, bod 18; z 28. marca 2000, Krombach, C-7/98, Zb. s. I-1935, bod 25; zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, Zb. s. I-1611, bod 37; z 12. júna 2003, Schmidberger, C-112/00, Zb. s. I-5659, bod 71; z 27. júna 2006, Parlament/Rada, C-540/03, Zb. s. I-5769, bod 35; z 18. januára 2007, Öcalan/Rada, C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 76; z 26. júna 2007, Ordre des barreaux francophones et germanophone a i., C-305/05, Zb. s. I-5305, bod 29; zo 14. februára 2008, Varec, C-450/06, Zb. s. I-581, bod 44, a z 8. mája 2008, Weiss und Partner, C-14/07, Zb. s. I-3367, bod 57.

12 — Rozsudok Ordre des barreaux francophones et germanophone a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 29.

13 — Rozsudok z 1. júla 2008, Chronopost a Ufex/Komisia, C-341/06 P a C-342/06 P, Zb. s. I-4777.

14 — Tamže, bod 46. Súdny dvor v tejto súvislosti najskôr odkázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 23. apríla 1996, Remli/Francúzsko (sťažnosť č. 16839/90, bod 48), kde sa poukázalo na povinnosť každého vnútroštátneho súdu skúmať, či sa dodržiava zásada nestrannosti vo vzťahu ku konkrétnemu zloženiu senátu. Súdny dvor ďalej odkázal na vlastnú judikatúru k aspektom, ktoré musia byť skúmané z úradnej povinnosti [pozri rozsudky z 2. apríla 1998, Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67), a z 20. februára 1997, Komisia/Daffix (C-166/95 P, Zb. s. I-983, bod 25). Súdny dvor tým v podstate prevzal judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva s účinkami pre právo Spoločenstva.

58. Medzi „nezávislosťou“ a „nestrannosťou“ existuje funkčná spojitosť v tom smere, že nezávislosť je predpokladom nestrannosti. Výraz „nestranný“ sa vzťahuje predovšetkým na subjektívny postoj sudcov. [15] Tí musia stáť nad účastníkmi sporu a vydávať svoje rozhodnutia bez ohľadu na osobu riadne a podľa najlepšieho vedomia a svedomia. [16] Súčasná zásada nestrannosti, uznaná aj v právnych poriadkoch členských štátov, má totiž svoj pôvod v rímskoprávnej požiadavke *nemo debet esse iudex in propria causa* [17].

59. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že „nestrannosťou“ v zmysle článku 6 ods. 1 EDĽP sa spravidla rozumie neexistencia predsudkov a predpojatosti. [18] Európsky súd pre ľudské práva v nej vidí základný predpoklad na dôveru demokratických spoločností v súdy. [19] Otázku nestrannosti súdu možno podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva posudzovať pomocou subjektívneho a objektívneho testu. [20] Prvý test spočíva v tom, že sa zisťuje osobné presvedčenie alebo osobný záujem sudcu v určitom konkrétnom prípade. Pritom sa vychádza z domnienky nestrannosti sudcu, pokiaľ sa nepreukáže opak. [21] Druhý test naproti tomu spočíva v tom, že sa skúma, či sudca poskytol dostatočné záruky, aby sa vylúčili oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti. [22]

60. V prejednávanej veci treba konštatovať, že odvolateľ neuvádza žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla hovoriť v prospech existencie osobnej predpojatosti zúčastnených sudcov. V dôsledku toho platí domnienka ich nestran-

15 — Podľa názoru CALLIESS, G.-P.: Judicial Independece and Impartiality in International Courts. In: *International Conflict Resolution*. Tübingen 2006, s. 144, sa zásada nestrannosti vyznačuje neexistenciou neprípustných vplyvov a predpojatosti sudcov voči účastníkom konania. Podľa DECAUX, E., Imbert, P.-H.: *La Convention européenne des droits de l'homme*. 2. vyd. Louis-Edmond Pettiti, s. 260, článok 6, sa musí najskôr zistiť, čo si určitý sudca za daných okolností myslel a či mal nejaký dôvod znevýhodniť žalobcu.

16 — V tomto zmysle FROWEIN, J., PEUKERT, W.: *Europäische Menschenrechtskonvention*. Kehl/Straßburg/Arlington 1985, s. 153, článok 6, bod 94. Podľa názoru KREKELER, W.: Der befangene Richter. In: *Neue Juristische Wochenschrift*, 1981, s. 1633, zásada nestrannej neutrality vyžaduje, aby sa sudca v každom jednotlivom konaní, v ktorom rozhoduje, a to vo všetkých štádiách konania, nenechal ovplyvniť nesprávnymi a s vecou nesúvisiacimi aspektmi. O veci, ktorá mu bola predložená, musí rozhodnúť bez ohľadu na osobu len na základe skutkových okolností prípadu a výlučne podľa zákona a práva.

17 — Pozri tiež KANSKA, K.: Towards Administrative Human Rights in the EU — Impact of the Charter of Fundamental Rights. In: *European Law Journal*, 2004, s. 313, ktorá požiadavku nestrannosti vyvodzuje z tejto rímskoprávnej zásady. MARRIOTT, A.: Conflicts of Interest — A Way Forward? In: *Betriebs-Berater*, 2003, zošit 47, príloha č. 8, s. 3, spája s touto zásadou zásady nezávislosti a nestrannosti orgánu rozhodujúceho v spore. Rímskoprávna zásada doslovne hovorí, že nikto nemôže byť sudcom vo vlastnej veci (pozri LIEBS, D.: *Lateinische Rechtsregeln und Rechtssprichwörter*. München 1998, s. 145).

18 — Rozsudok z 15. decembra 2005, Kyprianou/Cyprus (sťažnosť č. 73797/01, bod 118).

19 — Rozsudky z 24. mája 1989, Hauschildt/Dánsko (sťažnosť č. 10486/83, bod 48), a zo 16. decembra 2003, Grieves/Spojené kráľovstvo (sťažnosť č. 57067/00, bod 69).

20 — Rozsudky z 22. októbra 2007, Lindon, Otchakovsky a July/Francúzsko (sťažnosti č. 21279/02 a 36448/02, body 75 a 76), zo 4. októbra 2007, Forum Maritime S.A./Rumunsko (sťažnosti č. 63610/00 a 38692/05, bod 116), z 10. augusta 2006, Schwarzenberger/Nemecko (sťažnosť č. 75737/01, bod 38), zo 16. decembra 2003, Grieves/Spojené kráľovstvo (už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 69), a z 1. októbra 1982, Piersack/Belgicko (sťažnosť č. 8692/79, bod 30, séria A č. 53, bod 30).

21 — Pozri rozsudky Piersack/Belgicko, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 30, a z 23. júna 1981, Le Compte, Van Leuven a De Meyere/Belgicko (sťažnosti č. 6878/75 a 7238/75, séria A č. 43, s. 25, bod 58). REID, K.: *A practioner's Guide to the European Convention on Human Rights*. 2. vyd., bod IIA-090, s. 114 a nasl., poukazuje na to, že túto domnienku možno v praxi vyvrátiť len s ťažkosťami, takže ani negatívny postoj sudcu k veci, ktorá mu bola predložená, nie je dostatočný na to, aby sa mohlo dospieť k záveru, že je predpojatý.

22 — Rozsudok z 25. februára 1997, Findlay/Spojené kráľovstvo (sťažnosť č. 22107/93, bod 73).

nosti. Odvolateľ dodatočne na pojednávaní upresnil, že sudcom nevytýka ich osobné presvedčenie či postoj, ale len okolnosť, že rozhodovali vo veciach T-146/04 a T-132/06. Treba teda vychádzať len z objektívneho preskúmania nestrannosti Súdu prvého stupňa na pozadí jeho zloženia vo veci T-132/06 [23], pričom podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva záleží na presných okolnostiach konkrétneho prípadu [24]. Osobný názor dotknutej osoby síce hrá určitú úlohu, ale sám osebe nie je rozhodujúci. Záleží skôr na tom, či sú jeho pochybnosti o zachovaní nestrannosti objektívne odôvodnené [25].

61. Treba najprv poukázať na to, že odvolateľ síce odkazuje na článok 6 ods. 1 EDĽP, ale vôbec neodkázal na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, o ktorú by sa mohol jeho odvolací dôvod opierať. Skúmanie doterajšej judikatúry však pripúšťa záver, že tvrdeniu odvolateľa chýba akákoľvek opora.

62. Z rozsudku Schwarzenberger/Deutschland [26] napríklad vyplýva, že okolnosť, že súd vydal viacero rozhodnutí v tej istej veci, sama osebe nestačí na to, aby bolo možné pochybovať o nestrannosti súdu. To platí napríklad pre rozhodnutia, ktoré vydal ten istý súd pred začatím samotného súdneho konania (*pre-trial decisions*) [27], ale aj pre zvláštnu situáciu, preskúmavanú Súdnym dvorom vo veciach C-341/06 P a C-342/06 P (Chronopost a UFEX/Komisia), v ktorej je sudcom vec opätovne predložená na rozhodnutie po tom, ako súd vyššieho stupňa zrušil pôvodné rozhodnutie v dôsledku odvolania podaného proti tomuto rozhodnutiu [28].

63. Z toho vyplýva, že z článku 6 ods. 1 EDĽP nemožno vyvodiť všeobecne platný zákaz, podľa ktorého sudca nemôže rozhodovať v tej istej veci. Bez ohľadu na to treba pri posudzovaní objektívnej nestrannosti súdu

23 — Pozri rozsudky z 26. septembra 1995, Diennet/Francúzsko (sťažnosť č. 18160/91, séria A č. 325-A, bod 36), a Hauschildt/Dánsko (už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 47), v ktorých Európsky súd pre ľudské práva vzhľadom na nedostatok dôkazov o osobnej predpojatosti zúčastnených vnútroštátnych sudcov vychádzal len z objektívneho preskúmania nestrannosti.

24 — Rozsudok Schwarzenberger/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou č. 20, bod 42. Koering-Joulin, R.: La notion européenne de tribunal indépendant et impartial au sens de l'article 6 par. 1 de la Convention européenne des droits de l'homme. In: *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*. 1990, s. 772, používa v súvislosti s požiadavkami právneho štátu na zloženie súdu pojem „štrukturálna nestrannosť".

25 — Rozsudky Lindon, Otchakovsky a July/Francúzsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 77; Kyprianou/Ciprus, už citovaný v poznámke pod čiarou 18, bod 58; Grieves/Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 69; z 9. júna 1998, Incal/Turecko (sťažnosť č. 22678/93, bod 71); Findlay/Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 22, bod 73, a Hauschildt/Dánsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 48.

26 — Už citovaný v poznámke pod čiarou č. 20, bod 42.

27 — Rozsudky Schwarzenberger/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou č. 20, bod 42; Hauschildt/Dánsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 50, a z 12. júna 2006, Romero Martin/Španielsko (sťažnosť č. 32045/03).

28 — Rozsudky Schwarzenberger/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou č. 20, bod 42; Diennet/Francúzsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 38, a zo 16. júla 1971, Ringeisen/Rakúsko, séria A č. 13, s. 40, bod 97. Súdny dvor dospel v rozsudku Chronopost a Ufex/Komisia (už citovaný v poznámke pod čiarou 13, body 56 až 60) k rovnakému záveru. Súdny dvor v ňom konštatoval, že skutočnosť, že členom rozhodovacieho zloženia je okrem iného sudca, ktorý už bol členom rozhodovacieho zloženia, ktoré rozhodovalo v tej istej veci, nie je sama osebe dostatočná na domnienku, že rozhodovacie zloženie bolo v rozpore s právom. Súdny dvor tým v zásade dal za pravdu právnemu názoru generálnej advokátky Sharpston (pozri návrhy zo 6. decembra 2007 v tej istej veci, body 58 a 59).

zohľadniť ďalšie aspekty, napríklad, či súd rozhodoval o tej istej veci alebo o dvoch odlišných veciach, či príslušný rozhodovací orgán mal v oboch prípadoch to isté zloženie a či prvé rozhodnutie už nadobudlo právoplatnosť s tým dôsledkom, že súd bol viazaný materiálnou právoplatnosťou prvého rozhodnutia [29].

64. V tejto súvislosti treba najskôr konštatovať, že dotknutí traja sudcovia v žiadnom prípade nerozhodovali v tej istej veci, ale vo dvoch z formálneho a materiálneho hľadiska odlišných veciach. Súd prvého stupňa nebol vyzvaný, aby znovu preskúmaval skutkové zistenia uskutočnené v prvom konaní. Bez ohľadu na značnú zhodu skutkového stavu totiž vec T-132/06 obsahovala aj nové skutkové okolnosti a nastolila nové právne otázky, ktoré mal Súd prvého stupňa posúdiť. Predmet sporu bol odlišný v tom, že tentoraz išlo o otázku, či a do akej miery Európsky parlament vydaním rozhodnutia z 22. marca 2006 splnil povinnosti vyplývajúce z rozsudku z 22. decembra 2005.

65. Rozsudok, ktorý je vydaný v nadväznosti na žalobu o neplatnosť podanú na základe článku 230 ES, je, ako vyplýva z článku 231 ods. 1 ES, rozsudkom konštitutívnej povahy, ktorým je právny akt súdom vyhlásený za úplne alebo čiastočne neplatný. [30] O ďalších účinkoch rozsudku, ktoré sú nad rámec vyhlásenia neplatnosti, napríklad zistenie alebo nariadenie opatrení, ktoré majú byť prijaté na základe rozsudku, nesmú súdy Spoločenstva rozhodovať. [31] V dôsledku toho mohol Súd prvého stupňa až v druhom konaní nepriamo skúmať, či bol procesný nedostatok zakladajúci čiastočnú neplatnosť rozhodnutia z 24. februára 2004 napravený.

66. Za daných okolností malo zapojenie časti sudcovského kolégia rozhodujúceho v prvom konaní navyše tú výhodu, že sudcovia mali presné znalosti o pozadí prípadu a mohli sa sústrediť na nové právne otázky. Táto situácia je v tomto smere v súlade so záujmom o riadne vykonávanie súdnictva.

67. S ohľadom na zloženie orgánu rozhodujúceho vo veci T-132/06 podľa môjho názoru neexistujú, práve v súvislosti s už citovanou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, žiadne záchytné body na existenciu porušenia zásady nestrannosti. Pokiaľ ide o námietky odvolateľa týkajúce sa skutočnosti, že v osoba sudcu spravodajcu bola v obidvoch veciach totožná, domnievam sa, že stačí poukázať na to, že Súdny dvor v rozsudku

29 — Pozri rozsudok Lindon, Otchakovsky a July/Francúzsko (už citovaný v poznámke pod čiarou č. 20, bod 79), v ktorom išlo o rozhodovanie dvoch sudcov v dvoch konaniach, pričom prvé rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Európsky súd pre ľudské práva v ňom uviedol, že každý ďalší sudca by bol viazaný materiálnou právoplatnosťou prvého rozhodnutia, čo znamenalo, že ich rozhodovanie nemalo žiadny vplyv na druhé rozhodnutie.

30 — CREMER, W.: *Kommentar zu EUV/EGV.* Calliess/Ruffert a kol. 3. vyd., 2007, článok 231, bod 1; RENGELING, H.-W., MIDDEKE, A., GELLERMANN, M.: *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*. München 2003, s. 144, § 7, bod 107.

31 — V tomto zmysle Cremer, W., c. d., článok 231, bod 1.

Chronopost a UFEX/Komisia [32] objasnil, že okolnosť, že ten istý sudca bol vo dvoch po sebe idúcich veciach poverený funkciou sudcu spravodajcu, nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie nestrannosti, najmä keď súd prijíma svoje rozhodnutia v kolégiu.

68. Nakoniec treba pripomenúť, že rozsudok z 22. decembra 2005 nebol žiadnym účastníkom konania napadnutý, takže sa stal právoplatným. V dôsledku toho by sudcovia rozhodujúci vo veci T-132/06 boli rovnako ako každý iný viazaný materiálnou právoplatnosťou tohto rozsudku. Ich rozhodovanie teda nemohlo mať žiadny vplyv na relevantné aspekty, napríklad na konštatovanie existencie nároku Európskeho parlamentu voči odvolateľovi na vrátenie finančnej sumy. [33]

69. Objektívny test teda tiež nepripúšťa pochybnosti o nestrannosti Súdu prvého stupňa.

70. Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené vyššie, dospievam k záveru, že nedošlo k porušeniu práva odvolateľa na nestranný súd, ktoré je zakotvené v práve Spoločenstva. V dôsledku toho treba druhý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

32 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 53.
33 — Pozri bod 11 týchto návrhov.

3. Tretí odvolací dôvod: Nesprávne posúdenie dosahu rozsudku z 22. decembra 2005

71. Z vyjadrení odvolateľa k tretiemu odvolaciemu dôvodu vyplýva, že vychádza z celkovej neplatnosti rozhodnutia z 24. februára 2004 ako právneho aktu v dôsledku rozsudku Súdu prvého stupňa z 22. decembra 2005. Podľa môjho názoru sa toto chápanie opiera o nesprávny výklad sporného rozsudku.

72. Článok 231 ES stanovuje, že Súdny dvor, resp. Súd prvého stupňa, vyhlási napadnutý akt za neplatný, ak je žaloba podaná proti tomuto aktu opodstatnená. Účinok tohto konštitutívneho rozsudku sa však nemusí vzťahovať na celý napadnutý akt. Ak tento právny akt pozostáva z niekoľkých navzájom oddeliteľných častí a len jedna z týchto častí je v rozpore s právom Spoločenstva, vyhlási sa za neplatnú len táto časť. [34] O taký prípad čiastočnej neplatnosti ide v prejednávanej veci, čo je zjavné z výkladu rozsudku z 22. decembra 2005.

73. Súd prvého stupňa napríklad v bode 84 rozsudku z 22. decembra 2005 konštatoval, že rozhodnutie z 22. februára 2004 v podstate tvoria dve roviny, po prvé určenie generálnym

34 — Pozri rozsudky z 13. júla 1966, Consten a i./Komisia, 17/74, Zb. s. 1063, bod 21, a zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisia, 92/78, Zb. s. 777, bod 107 f.

tajomníkom, že sumy v ňom uvedené sa neoprávnene vyplatili žalobcovi a treba ich vymáhať, a po druhé rozhodnutie o tom, že sa pristúpi k vymáhaniu započítaním vo vzťahu k príspevkom, ktoré sa majú vyplatiť žalobcovi. V nadväznosti na konštatovanie uvedené v bode 97 uvedeného rozsudku, že generálny tajomník nemal právomoc nariadiť sporné započítanie bez toho, aby ho tým poverilo predsedníctvo v súlade s konaním upraveným v článku 27 ods. 4 pravidiel VPÚN, a že teda došlo k zásadnej procesnej chybe, ktorej následkom bola protiprávnosť rozhodnutia, Súd prvého stupňa rozhodol, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť v rozsahu, v akom nariaďuje také započítanie. Vyhlásenie neplatnosti sa teda vzťahovalo výlučne na druhú časť rozhodnutia. Súd prvého stupňa tento záver zopakoval v bodoch 99 a 169 a nakoniec aj vo výroku rozsudku.

74. Ostatné dôvody uvedené na podporu žaloby o neplatnosť, ktoré smerovali proti prvej časti rozhodnutia, Súd prvého stupňa naproti tomu zamietol, takže táto časť ostala rozhodnutím o neplatnosti nedotknutá. Súd prvého stupňa v bode 52 napadnutého uznesenia správne uznal, že sa tým konštatovala zákonnosť rozhodnutia v jeho zostávajúcej časti, teda v rozsahu, v akom sa týkala zistenia, že došlo k neoprávnenému vyplateniu peňažných súm. Z toho vyplýva, že rozhodnutie z 24. februára 2004 nemohlo byť v rozpore s názorom odvolateľa považované za úplne neplatné. Pokiaľ odvolateľ napriek skutočnostiam svedčiacim o opaku mylne vychádzal z „neexistencie“ zostávajúcej časti rozhodnutia, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora [35] pre právne akty Spoločenstva platí v zásade domnienka platnosti aj v prípade, že sú postihnuté nejakou vadou. V súlade s tým mal odvolateľ podať odvolanie proti rozsudku z 22. decembra 2005, aby úplne vylúčil právne účinky rozhodnutia. Vzhľadom na to, že to neurobil, musí znášať právoplatnosť prvého čiastočného rozhodnutia.

75. Ako Súd prvého stupňa v bode 30 napadnutého uznesenia oprávnene konštatoval, nebránila čiastočná neplatnosť rozhodnutia z 24. februára 2004 opätovnému začatiu vymáhania proti odvolateľovi — po napravení procesnej chyby doplnením konania upraveného v článku 27 ods. 4 pravidiel VPÚN, najmä keď podľa ustálenej judikatúry [36] sa vyhlásenie neplatnosti právneho aktu Spoločenstva nevyhnutne nedotýka prípravných

35 — Súdny dvor v ustálenej judikatúre vysvetlil, že pre právne akty Spoločenstva v zásade platí prezumpcia zákonnosti, a majú preto právne účinky dovtedy, kým neboli vzaté späť, zrušené v konaní o žalobe o neplatnosť alebo vyhlásené za neplatné v nadväznosti na návrh na začatie prejudiciálneho konania alebo námietku nezákonnosti [pozri rozsudky z 15. júna 1994, Komisia/BASF a i. (C-137/92 P, Zb. s. I-2555, bod 48); z 8. júla 1999, Chemie Linz/Komisia, (C-245/92 P, Zb. s. I-4643, bod 93), a z 5. októbra 2004 (Komisia/Grécko, C-475/01, Zb. s. I-8923, bod 18)].

36 — Rozsudky z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 34, a z 12. novembra 1998, Španielsko/Komisia, C-415/96, Zb. s. I-6993, bod 32.

právnych aktov. Splnenie povinností vyplývajúcich z rozsudku z 22. decembra 2005 teda nepredpokladalo, že by Parlament musel zrušiť prvú časť svojho rozhodnutia a vykonať vymáhanie znova.

76. V dôsledku toho treba tento odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

4. Štvrtý odvolací dôvod: Nezohľadnenie tvrdení žalobcu

77. Odvolateľ Súdu prvého stupňa vytýka, že nezohľadnil argumenty, ktoré odvolateľ uviedol, aby dosiahol zrušenie rozhodnutia z 22. marca 2006. Odkazuje pritom na úvahy Súdu prvého stupňa v bodoch 53 a 54 napadnutého uznesenia, podľa ktorých treba argumenty smerujúce proti prvej časti tohto rozhodnutia zamietnuť.

78. Súd prvého stupňa toto rozhodnutie opiera v zásade o skutočnosť, že táto časť rozhodnutia je iba opakovaním prvej časti rozhodnutia z 24. februára 2004, ktorej zákonnosť bola potvrdená rozsudkom z 22. decembra 2005. Súd prvého stupňa sa domnieva, že keďže sa na túto časť rozhodnutia vzťahuje materiálna právoplatnosť rozsudku, musia byť všetky výhrady spochybňujúce jej zákonnosť odmietnuté ako zjavne neprípustné.

79. Považujem za nevyhnutné objasniť, že úvahy Súdu prvého stupňa sa na rozdiel od tvrdení odvolateľa v jeho odvolaní [37] v žiadnom prípade nevzťahujú na celé rozhodnutie z 22. marca 2006, ale len na jeho prvú časť, ktorá sa obsahovo zhoduje s prvou časťou rozhodnutia z 24. februára 2004.

80. Úvahám Súdu prvého stupňa uvedeným v bodoch 49 až 54 napadnutého uznesenia napokon nemožno z právneho hľadiska nič vytknúť. Dotknutá časť rozhodnutia z 22. marca 2006 nepredstavuje vzhľadom na už spomínanú obsahovú zhodu nový právny akt, ale len potvrdzujúci akt, ktorý nevyvoláva žiadne nové právne účinky, a nie je teda prípustným predmetom žaloby o neplatnosť. [38] Podľa judikatúry Súdneho dvora [39], na ktorú

37 — Bod 55 odvolania.

38 — Rozsudky Súdneho dvora z 25. októbra 1977, Metro/Komisia, 26/76, Zb. s. 1875, bod 4; z 15. decembra 1988, Irish Cement Ltd/Komisia, 166/86 a 220/86, Zb. s. 6473, bod 16; z 5. mája 1998, Spojené kráľovstvo/Komisia, C-180/96, Zb. s. I-2265, bod 28 a nasl., a z 11. januára 1996, Zunis Holding a i./Komisia, C-480/93 P, Zb. s. I-1, bod 14. Rozsudky Súdu prvého stupňa z 18. septembra 1997, Mutual Aid Administration Services/Komisia, T-121/96 a T-151/96, Zb. s. II-1355, bod 48; z 27. novembra 1997, Tremblay a i./Komisia, T-224/95, Zb. s. II-2215, bod 49, a zo 16. septembra 1998, Waterleiding Maatschappij „Nood-West Brabant/Komisia", T-188/95, Zb. s. II-3713, body 88 až 141, ako aj uznesenie Súdu prvého stupňa z 16. marca 1998, Goldstein/Komisia, T-235/95, Zb. s. II-523, bod 41. Pozri ďalej CREMER, W., c. d., článok 230, bod 19, LENAERTS, K., ARTS, D., MASELIS, I.: c. d., s. 212, bod 7-016.

39 — Súdny dvor odkazuje na rozsudok zo 16. februára 1965, Barge/Vysoký úrad (14/64, Zb. s. 69). Pozri ďalej rozsudok Súdneho dvora z 11. mája 1989, Maurissen a Union Syndicale/Dvor audítorov (193/97 a 194/87, Zb. s. 1045, bod 26), a rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. októbra 1994, Chavane de Dalmassy a i./Komisia (T-64/92, Zb. s. II-723, bod 25), podľa ktorých je žaloba proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu je neprípustná len vtedy, ak potvrdené rozhodnutie nadobudlo vo vzťahu k dotknutej osobe právoplatnosť, pretože nebolo v lehote napadnuté žalobou.

Súd prvého stupňa odkazuje v bode 51 napadnutého uznesenia, ťaží prvá časť rozhodnutia z 22. marca 2006 z právoplatnosti prvej časti rozhodnutia z 24. februára 2004.

81. Súd prvého stupňa z toho oprávnene vyvodil, že výhrady odvolateľa smerujúce proti týmto skutočnostiam musia byť odmietnuté ako zjavne neprípustné. V dôsledku toho treba zamietnuť aj tento odvolací dôvod ako nedôvodný.

5. Piaty odvolací dôvod: Nezohľadnenie okolností vyššej moci

82. Odvolateľ Súdu prvého stupňa vytýka, že s odkazom na právoplatnosť rozhodnutia z 24. februára 2004 odmietol preskúmať žalobný dôvod založený na existencii prípadu vyššej moci, hoci taký žalobný dôvod nebol v žalobe proti tomuto rozhodnutiu uvedený. Na rozdiel od toho, čo predpokladal Súd prvého stupňa, totiž podľa odvolateľa nejde v prejednávanej veci o opätovné preskúmanie žalobného dôvodu, ktorý už bol preskúmavaný v rozsudku z 22. decembra 2005. Na podporu tohto tvrdenia uvádza, že prípad vyššej moci treba vidieť v skutočnosti, že španielske ministerstvo spravodlivosti neodpovedalo na jeho list z 15. apríla 2006, v ktorom odvolateľ žiadal o vydanie kópií zabavených dokumentov, ktoré súviseli s jeho poslaneckým mandátom.

83. Podľa judikatúry treba v práve Spoločenstva pojem „vyššia moc“, resp. „nepredvídateľná udalosť“, v zásade chápať v zmysle udalostí nezávislých od toho, kto sa na ne odvoláva, neobvyklých a náhodných, ktorých dôsledkom sa nemohlo ani napriek celej vynaloženej starostlivosti zabrániť. [40] Z toho vyplýva, že tak pojem „vyššia moc“, ako aj pojem „nepredvídateľná udalosť“ obsahujú objektívnu zložku, ktorá spočíva v neobvyklých udalostiach nezávislých od vôle hospodárskeho subjektu, a subjektívnu zložku, ktorá spočíva v povinnosti dotknutého subjektu zabezpečiť sa proti následkom neobvyklej udalosti tým, že urobí vhodné opatrenia bez toho, aby pritom musel podstúpiť neprimerané obete. [41]

84. Tvrdenie odvolateľa, že Súd prvého stupňa neskúmal jeho žalobný dôvod zalo-

40 — Ustálená judikatúra, pozri napríklad rozsudky Súdneho dvora z 5. februára 1987, Denkavit, 145/85, Zb. s. 565, bod 11; zo 7. decembra 1993, Huygen, C-12/92, Zb. s. I-6381, bod 31; zo 17. októbra 2002, Parras Medina, C-208/01, Zb. s. I-8955, bod 19; z 5. októbra 2006, Komisia/Nemecko, C-105/02, Zb. s. I-9659, bod 89, z toho istého dňa Komisia/Belgicko, C-377/03, Zb. s. I-9733, bod 95, a z 18. decembra 2007, Société Pipeline Méditerranée et Rhône, C-314/06, Zb. s. I-12273, bod 23.

41 — Rozsudok z 15. decembra 1994, Bayer/Komisia, C-195/91 P, Zb. s. I-5619, bod 32, uznesenie z 18. januára 2005, Zuazaga Meabe/ÚHVT, C-325/03 P, Zb. s. I-403, bod 25.

žený na existencii prípadu vyššej moci, nemožno prijať. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že odvolateľ už vo veciach T-146/04 [42] a T-132/06 [43] poukázal na svoju neschopnosť predložiť niektoré účtovné doklady. V oboch prípadoch to odôvodnil tým, že jeho pokladník bol zadržaný a mnohé účtovné dokumenty boli zabavené španielskymi a francúzskymi orgánmi, rovnako ako suma 200 304 eur prvým vyšetrujúcim sudcom na Tribunal de grande instance Paris. Hoci tieto okolnosti označil výslovne za prípad vyššej moci až vo veci T-132/06, je zjavné, že už vo veci T-146/04 sa odvolával na okolnosti, ktoré boli z jeho pohľadu nepredvídané a nezávislé od jeho vôle, a tým z právneho hľadiska prípadu vyššej moci v zmysle vyššie uvedenej definície.

85. Súd prvého stupňa to uznal, keď v bode 54 napadnutého uznesenia konštatoval, že odvolateľ proti prvej časti napadnutého rozhodnutia súhrnne uvádzal v zásade rovnaké argumenty, ako sú argumenty, ktoré boli zhrnuté v bode 147 rozsudku z 22. decembra 2005. Keďže tieto argumenty boli, ako Súd prvého stupňa tiež uznal, zamietnuté už v uvedenom rozsudku a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, mohol ich Súd prvého stupňa odmietnuť ako neprípustné s odkazom na právoplatnosť prvej časti rozhodnutia.

86. V dôsledku toho sa treba zaoberať iba výhradou, že španielske ministerstvo spravodlivosti údajne neodpovedalo na list z 15. apríla 2006. Bez ohľadu na otázku, či neodpovedanie na list samo osebe môže predstavovať prípad vyššej moci, treba konštatovať, že odvolateľ ju prvýkrát uvádza v rámci tohto konania o odvolaní. Toto tvrdenie sa síce v konaní na prvom stupni objavuje v súvislosti s jedenástym žalobným dôvodom založeným na údajnom právnom pochybení pri prijímaní napadnutého rozhodnutia [44], ale nie v súvislosti s tretím žalobným dôvodom založeným na existencii prípadu vyššej moci. [45] Súd prvého stupňa teda toto tvrdenie skúmal v súlade s jeho zaradením v žalobe v rámci jedenásteho žalobného dôvodu a spolu s ďalšími tvrdeniami ho odmietol. Odmietnutie jedenásteho žalobného dôvodu pre jeho zjavnú neprípustnosť však nenapáda ani samotný odvolateľ.

87. Ďalej by som rada upozornila na skutočnosť, že dotknutý list bol podľa údajov odvolateľa zaslaný španielskemu ministerstvu spravodlivosti 15. apríla 2006, teda necelý mesiac po prijatí napadnutého rozhodnutia z 22. marca 2006. Skutočnosť, že španielske orgány na tento list nereagovali, teda nemohla mať žiadny vplyv na rozhodnutie Parlamentu. V tomto smere sú teda argumenty odvolateľa neúspešné.

42 — Pozri rozsudok Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 147.

43 — Pozri bod 67 žaloby vo veci T-132/06.

44 — Pozri body 94 až 98, najmä bod 96, žaloby vo veci T-132/06.

45 — Pozri body 66 až 69 žaloby vo veci T-132/06.

88. V dôsledku toho treba tento odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

6. Šiesty odvolací dôvod: nezohľadnenie tvrdenia týkajúceho sa porušenia zásady riadnej správy vecí verejných

89. Podľa prevládajúceho názoru v právnej náuke [46] nejde v prípade zásady riadnej správy vecí verejných, na ktorú odvolateľ odkazuje v rámci svojho šiesteho odvolacieho dôvodu, o konkrétnu zásadu správneho práva, ale o súhrn viacerých zásad a do istej miery o súhrnný pojem pre všetky alebo niektoré zásady správneho práva. Niekedy sa používa ako synonymum pre zásady, ktoré sú charakteristické pre správne konanie v právnom štáte. Zásada riadnej správy vecí verejných napríklad vyžaduje, aby orgány naprávali svoje chyby či nedostatky [47], aby konanie bolo vedené nestranne a objektívne [48] a aby rozhodnutia boli prijímané v primeranej lehote [49]. Okrem toho zahŕňa rozsiahlu povinnosť riadnej starostlivosti orgánu [50] a právo byť vypočutý, teda povinnosť úradníkov poskytnúť dotknutým osobám pred vydaním rozhodnutia príležitosť vyjadriť sa [51], ako aj povinnosť odôvodniť rozhodnutie [52].

90. Okruh zásad, na ktoré sa vzťahuje pojem „zásada riadnej správy vecí verejných“, je však premenlivý a nemožno ho vždy presne určiť. Navyše je ťažké zistiť, či pritom ide o zásady, na ktoré musia správne orgány len prihliadnuť, alebo o práva, ktoré jednotlivcom

46 — V tomto zmysle WAKEFIELD, J.: *The right to good administration*. Alphen 2007, s. 23; LAIS, M.: Das Recht auf eine gute Verwaltung unter besonderer Berücksichtigung der Rechtsprechung des Europäischen Gerichtshofs. In: *Zeitschrift für europarechtliche Studien*. 2002, zošit 3, s. 453, 454; DUTHEIL DE LA ROCHÈRE, J.: The EU Charter of Fundamental Rights, Not Binding but Influential: the Example of Good Administration. In: *Continuity and change in EU law: essays in honour of Sir Francis Jacobs*. 2008, s. 169, ktorí vychádzajú zo súboru niekoľkých zásad. LENAERTS, K., VAN NUFFEL, P.: c. d., s. 713, bod 17-069, vychádzajú tiež z toho, že existuje rad právnych zásad uvádzaných pod označením „zásady riadnej správy vecí verejných“. MARTÍNEZ SORIA, J.: Die Kodizes für gute Verwaltungspraxis. In: *Europarecht*. 2001, zošit 5, s. 685, poukazuje na to, že pojem riadnej správy vecí verejných sa používa rôznym spôsobom. Spoločným znakom týchto názorov je, že tento pojem sa vzťahuje na povinnosti správnych orgánov voči občanovi. Tento súbor nemá byť vyčerpávajúci, ale naopak otvorený novým aspektom vzťahu medzi správnym orgánom a občanom.

47 — Rozsudok z 12. mája 1971, Reinarz/Komisia, 55/70, Zb. s. 379, body 19 a 21.

48 — Rozsudok Súdneho dvora zo 6. júla 2000, Volkswagen/Komisia, T-62/98, Zb. s. II-2707, bod 47.

49 — Rozsudok z 15. februára 2001, Rakúsko/Komisia, C-99/98, Zb. s. I-1101, bod 73.

50 — Rozsudok z 23. októbra 1986, Schwiering/Dvor audítorov, 321/85, Zb. s. 3199, bod 18, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. decembra 1999, Petrotub SA, T-33/98 a T-34/98, Zb. s. 1999, II-3837, bod 133.

51 — Rozsudok z 28. mája 1980, Kuhner/Komisia, 33/79 a 75/79, Zb. s. 1677, bod 25, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. novembra 1994, Lisrestal, T-450/93, Zb. s. II-1177, bod 42.

52 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. septembra 1995, Nölle/Rada a Komisia, T-167/94, Zb. s. II-2589, bod 73.

priznávajú nárok požadovať od správnych orgánov, aby určitým spôsobom konali alebo naopak nekonali [53]. Tu je rozhodujúci jednak charakter prameňa práva, jednak normatívna výpoveď príslušných ustanovení.

91. Zásada riadnej správy vecí verejných nachádza v právnom poriadku Spoločenstva vyjadrenie vo viacerých ustanoveniach primárneho a sekundárneho práva, v článku 41 Charty základných práv Európskej únie, v Kódexe správneho úradného postupu Európskeho ombudsmana a v procesných predpisoch prijatých inštitúciami Spoločenstva na vykonanie tohto kódexu. Rovnako rozdielne sa prejavuje jej záväzný charakter pre orgány a inštitúcie Spoločenstva v rámci priameho výkonu práva Spoločenstva. Hlavným zdrojom inšpirácie pre návrh článku 41 Charty základných práv, ktorý zásadu riadnej správy vecí verejných teraz formuloval ako základné právo jednotlivca, však bola od samého začiatku judikatúra Súdneho dvora. [54]

92. Východiskom pre preskúmavanie, či orgán Spoločenstva pri prijímaní právneho aktu porušil zásadu riadnej správy vecí

53 — WAKEFIELD, J.: c. d., s. 23, poukazuje na to, že jednotlivé pravidlá, ktoré zásada riadnej správy vecí verejných zahŕňa, majú v rámci hierarchie právnych zásad Spoločenstva rozdielne postavenie, a nie sú teda v rovnakom rozsahu relevantné. Zatiaľ čo niektoré zásady sú iba pravidlami správania, iné majú naopak postavenie právne záväznej povinnosti. Oporným bodom pre túto tézu je podľa môjho názoru definícia, ktorú z dôvodu neexistencie legálnej definície pojmu „nesprávny úradný postup“ v zmysle článku 195 ods. 1 ES predložil niekdajší ombudsman Jacob Södermann v roku 1997 vo svojej výročne správe Európskemu parlamentu a ktorá sa používa dodnes. Znie takto: „K nesprávnemu úradnému postupu dochádza vtedy, ak verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo zásadou, ktorá je preň záväzná“. Ako som už uviedla v mojich návrhoch prednesených 28. marca 2007 vo veci C-331/05 P, Internationaler Hilfsfonds/Komisia, Zb. s. I-5475, bod 68, z tejto definície vyplýva, že za prípad nesprávneho úradného postupu treba v zásade považovať nielen porušenie záväzných noriem, ale aj akékoľvek porušenie týchto zásad správneho úradného postupu, ktoré síce nie sú záväzné, ale vo všeobecnosti sa označujú ako „soft law“. Ďalej by som chcela odkázať na návrhy generálneho advokáta Slynna prednesené 23. októbra 1983 vo veci 64/82, Tradax/Komisia, Zb. s. 1359, 1387, v ktorých generálny advokát uviedol, že sa nedomnieva, že existuje všeobecná právna zásada, podľa ktorej to, čo sa požaduje v rámci riadnej správy vecí verejných, musí byť právne vymáhateľné. Dobre fungujúci archív spisov síce môže byť podstatnou súčasťou riadnej správy vecí verejných, neexistuje však naňho právny nárok. Generálny advokát sa v tejto súvislosti domnieval, že právne predpisy a riadna správa vecí verejných sa môžu čiastočne prekrývať, ale nemusia mať rovnaký význam.

54 — Podľa KANSKA, K., c. d., s. 304, bola judikatúra súdu Spoločenstva hlavným zdrojom inšpirácie pri návrhu článku 41 Charty základných práv. Vo vysvetlivkách Konventu, ktoré nie sú právne záväzné, sa uvádza, že toto ustanovenie sa opiera o existenciu spoločenstva práva, ktorého charakteristické znaky boli rozvinuté judikatúrou, ktorá zakotvila najmä zásadu riadnej správy vecí verejných [pozri okrem iného rozsudok Súdneho dvora z 31. marca 1992, Burban (C-255/90 P, Zb. s. I-2253), ako aj rozsudky Súdu prvého stupňa Nölle, už citovaný v poznámke pod čiarou 52, a z 9. júla 1999, New Europe Consulting a i., (T-231/97, Zb. s. II-2403)]. Toto právo vo forme prezentovanej v oboch prvých odsekoch článku 41 Charty základných práv vyplýva z judikatúry [rozsudky Súdneho dvora z 15. októbra 1987, Heylens (222/86, Zb. s. 4097, bod 15); z 18. októbra 1989, Orkem (374/87, Zb. s. 3283), a z 21. novembra 1991, TU München (C-269/90, Zb. s. I-5469), ako aj rozsudky Súdu prvého stupňa Lisrestal, už citovaný v poznámke pod čiarou 51, a Nölle, už citovaný v poznámke pod čiarou 52] a — pokiaľ ide o povinnosť odôvodnenia — z článku 253 ES. K úlohe súdov Spoločenstva pri vývoji všeobecných právnych zásad procesného práva Spoločenstva pozri SCHWARZE, J.: *European Administrative Law*. 1. vyd., London 2006, s. 59 a nasl.

verejných, teda vzhľadom na neexistenciu právne záväzného dokumentu, ktorý by práva vyplývajúce z článku 41 Charty základných práv vykonával s účinkom na všetky orgány a inštitúcie Spoločenstva [55], musí byť naďalej judikatúra Súdneho dvora [56].

93. Súd prvého stupňa teda v bode 72 napadnutého uznesenia oprávnene odkázal na nezáväzný charakter uznesenia zo 6. septembra 2001 [57], ktorým Parlament v nadväznosti na podnet ombudsmana vyzval Komisiu, aby vypracovala vhodný návrh nariadenia na základe článku 308 ES s cieľom zaviesť jednotné predpisy pre riadnu správu vecí verejných. Vzhľadom na to, že ani toto uznesenie [58], ani kódex vypracovaný ombudsmanom, ktorý má len funkciu predlohy pre prijatie vlastných kódexov správneho úradného postupu orgánmi Spoločenstva, nemá právne záväzný charakter, nemôže z nich odvolateľ vyvodzovať subjektívne práva.

94. Na druhej strane treba súhlasiť s odvolateľom v tom, že Súd prvého stupňa bol pri skúmaní siedmeho žalobného dôvodu povinný použiť ďalšie pramene práva a neobmedzovať sa len na článok 20 vyššie uvedeného kódexu správneho úradného postupu, zvlášť keď sa odvolateľ vo svojej žalobe výslovne odvolával na článok 41 Charty základných práv [59]. Napriek tomu nemôže byť toto opomenutie v odôvodnení samo osebe dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia, lebo dôvody, o ktoré Súd prvého

55 — Európsky ombudsman vo svojom prejave prednesenom pred Konventom 2. februára 2000, v ktorom sa zasadil o začlenenie práva na riadnu správu vecí verejných, zdôraznil, že táto zásada musí byť vykonaná prijatím predpisu na zaistenie riadnej správnej praxe. Rovnako sa v správe Európskeho parlamentu o stave základných práv v Európskej únii upozornilo na to, že na vykonanie článku 41 Charty základných práv do praxe je potrebné prijatie kódexu správneho úradného postupu (správa Cornillet z 21. júna 2001, Stav základných práv v Európskej únii, A5-0223/2001, s. 113 a nasl.). Po otázke Európskeho ombudsmana u všetkých orgánov a inštitúcií Spoločenstva vyšlo najavo, že žiadne zodpovedajúce pravidlá neexistovali. Z tohto dôvodu vypracoval vzorový kódex správneho úradného postupu a zaslal ho orgánom a inštitúciám Spoločenstva s odporúčaním, aby vydali zodpovedajúce procesné predpisy. Tieto pravidlá mali byť zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie vo forme rozhodnutia. Zatiaľ čo decentralizované agentúry vzorový kódex prijali, zverejnila Komisia procesné predpisy s názvom „Kódex správneho úradného postupu“, nie však ako rozhodnutie, ale v prílohe k svojmu rokovaciemu poriadku (Ú. v. ES L 308, s. 26).

56 — Pozri tiež LAIS, M.: c. d., s. 461, ktorý zastáva názor, že vo vzťahu k právu na riadnu správu vecí verejných, resp. k jeho jednotlivým znakom, z ktorých sa skladá, platia v prvom rade medze stanovené Súdnym dvorom, resp. obsah formulovaný Súdnym dvorom.

57 — Európsky parlament, rozhodnutie zo 6. septembra 2001 k mimoriadnej správe Európskeho ombudsmana Európskemu parlamentu v nadväznosti na iniciatívny prieskum týkajúci sa existencie a verejnej dostupnosti kódexu správneho úradného postupu v jednotlivých inštitúciách a orgánoch Spoločenstva, C5-0438/2000 — 2000/2212(COS).

58 — LENAERTS, K., VAN NFFEL, P.: c. d., s. 783, bod 17 až 140, uvádzajú, že „uznesenie“ patrí k ostatným v článku 249 ES neuvedeným aktom, ktoré môžu orgány Spoločenstva vydať. Poukazujú však na to, že tieto akty nie sú vždy predurčené na to, aby vyvolávali účinky. SCHOO, J.: *Ell-Kommentar*. 1. vyd. Jürgen Schwarze a kol.: Baden-Baden 2000, s. 1732, článok 189 ES, bod 11, zaraďuje politické uznesenia a výzvy ostatným orgánom na zahájenie činnosti k aktom, ktoré Európsky parlament vydáva ako diskusné fórum, nie však ako legislatívny orgán. Medzi tieto politické akty možno zaradiť uznesenie zo 6. septembra 2001 ako výzvu Komisii, aby využila svoje právomoci iniciatívy v rámci legislatívneho procesu Spoločenstva.

59 — Pozri body 49, 50 a 86 žaloby. Súd prvého stupňa v minulosti preskúmaval porušenia zásady riadnej správy vecí verejných a pritom sám odkazoval na článok 41 Charty základných práv. Pozri rozsudky Súdu prvého stupňa z 30. januára 2002, max. mobil Telekommunikation/Komisia (T-54/99, Zb. s. II-313, bod 48), týkajúci sa nároku na starostlivé a nestranné vybavenie sťažnosti, a z 13. júla 2005, The Surinder Corp/ÚHVT (T-242/02, Zb. s. II-2793, bod 51), týkajúci sa zásady dodržania primeranej lehoty ako súčasti zásady riadnej správy vecí verejných.

stupňa opiera svoje rozhodnutie odmietnuť siedmy žalobný dôvod ako čiastočne neprípustný, alebo ho zamietnuť ako čiastočne nedôvodný, v rámci právneho preskúmavania obstoja.

95. Súd prvého stupňa teda na výhradu odvolateľa, že nebol informovaný o rozhodnutí predsedníctva z 1. februára 2006, bode 72 napadnutého uznesenia odpovedal, že nejde o konečné rozhodnutie, ktoré by nepriaznivo zasahovalo do práv odvolateľa. Skutočne treba najskôr konštatovať, že adresátom rozhodnutia predsedníctva z 1. februára 2006 nie je odvolateľ, ale generálny tajomník Parlamentu. Okrem toho má toto rozhodnutie z právneho hľadiska charakter poverenia generálneho tajomníka predsedníctvom v súlade s článkom 27 ods. 4 pravidiel VPÚN na dosiahnutie vrátenia neoprávnene vyplatených peňažných súm prostredníctvom započítania. Toto poverenie je však relevantné len vo vzťahu medzi predsedníctvom a generálnym tajomníkom a samo osebe teda nemá vonkajší účinok. Až výkon tohto poverenia generálnym tajomníkom vo forme vydania rozhodnutia z 22. marca 2006 je spôsobilý zasiahnuť do práv odvolateľa a vyvolať tak samostatný nepriaznivý účinok. Z toho vyplýva, že odvolateľovi, ako Súd prvého stupňa správne uviedol, malo byť oznámené rozhodnutie z 22. marca 2006, ktoré sa ho bezprostredne dotýka, nie však rozhodnutie z 1. februára 2006.

96. Okrem toho Súd prvého stupňa v bode 33 napadnutého uznesenia poukázal na to, že v prípade rozhodnutia z 1. februára 2006 nešlo o dôkazný prostriedok použitý proti odvolateľovi, o ktorom mal byť informovaný. [60] Tým Súd prvého stupňa správne poprel, že by bolo porušené právo odvolateľa na obranu.

97. Súd prvého stupňa v dôsledku toho konštatoval, že Parlament nebol povinný oznámiť odvolateľovi obsah tohto rozhodnutia. Právo dotknutej osoby na informácie ako čiastkový aspekt práva byť vypočutý v správnom konaní teda porušené nebolo.

98. Súd prvého stupňa preto siedmy žalobný dôvod oprávnene odmietol ako čiastočne neprípustný, resp. zamietol ho ako čiastočne nedôvodný. Keďže z tohto rozhodnutia nie je zjavné žiadne porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, treba aj tento odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

B — *Výsledok preskúmavania*

99. Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolanie nedôvodné. Treba ho preto zamietnuť v celom rozsahu.

60 — Súd prvého stupňa sa pri tom odvolal judikatúru súdov Spoločenstva uvedenú už v bode 118 rozsudku Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, ktorá sa týka všeobecnej zásady dodržania práv na obhajobu a podľa ktorej osoba, proti ktorej sa vedie konanie zo strany správneho orgánu Spoločenstva, musí mať možnosť vyjadriť sa ku každému dokumentu, ktorý má tento orgán v úmysle použiť proti nej.

V — Trovy konania

100. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Európsky parlament navrhol zaviazať odvolateľa na náhradu trov konania a odvolateľ nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

VI — Návrh

101. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby:

— zamietol odvolanie v celom rozsahu,

— zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania o odvolaní.